

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ИКОНОМИКА, ТЪРГОВИЯ И УСЛУГИ - ЛОВЕЧ**

УТВЪРЖДАВАМ:(п).....*
ДИРЕКТОР: (П. ДРАГАНСКА)
***Подписът е заличен в изпълнение на ЗЗЛД**

**ПРОЦЕДУРА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА И
ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО
РАЗВИТИЕ**

учебна 2025/2026 година

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в чл. 3, ал. 2 от ЗПУО.

На учениците в гимназията се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик. Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в училището. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на ученика, в който се определят конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие и необходимите специалисти за предоставянето на подкрепата.

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в началото на учебната година със заповед на директора се определя координатор, който координира работата на координиращия екип в дейностите по организиране и координиране на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на учениците от гимназията.

ПРОЦЕДУРА 1 ПРОЦЕДУРА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Общата подкрепа за личностно развитие (чл. 15 от Наредба за приобщаващото образование) в Гимназията, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения;

1. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва:

1.1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата или с учениците в класа;

1.2. Провеждане на регулярни срещи за:

- преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на ученици;
- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни ученици.

2. Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет и/или, за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа. Потребностите от допълнително обучение се определят от учителя по предмета и координатора, а за учениците със специални образователни потребности – от екипа за подкрепа на личностно развитие. Допълнителното обучение може да се провежда както от учител по предмета, така и от друг учител в същата предметна област.

3. Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година. Директорът на училището утвърждава график, в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището и се публикува на интернет страницата на училището. Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

4. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

5. Заниманията по интереси включват:

5.1. Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство.

5.2. Изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище.

5.3. Обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 ЗПУО.

5.4. Заниманията по интереси се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и др.

6. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищната библиотека и гарантира свободен достъп на учениците до информация от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

7. Грижата за здравето се осигурява чрез създаване на условия за достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ и др.

8. Осигуряването на общезитие включва:

8.1. Наставяване на ученици.

8.2. Осигуряване на условия за организиране и провеждане на самоподготовка на учениците.

8.3. Провеждане на консултации по учебни предмети и индивидуална работа.

8.4. Организиране и провеждане на занимания по интереси.

8.5. Работа с родители.

9. Учениците се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училището.

10. Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение (чл.26 от Наредба за приобщаващото образование) се изразява във включване на отделни деца и ученици в съответни дейности за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа:

10.1. Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му - в случай на необходимост от изясняване на възникнал конкретен проблем:

- класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност;

- класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема оказва подкрепа за осъществяването им.

10.2. Използване на посредник при решаване на конфликт в училище – осъществява се в училище от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител или психолог/педагогически съветник който не е страна в конкретния конфликт и който посреднички между страните в конфликта с цел разрешаването му:

- посредникът в конфликта провежда разговор с всички страни в конфликта за установяване на причините, довели до възникването му, при спазване на етичния кодекс на училищната общност;

- след изясняване на причините за възникването на конфликта ученикът или учениците получават подкрепа от посредника за разрешаването му.

10.3. Консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник - по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист:

- дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации с психолог/педагогически съветник;

- консултациите се провеждат от психолога/педагогическия съветник въз основа на потребностите на ученика.

10.4. Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин – осъществява се по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист:

- извършва се след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от включване в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;

- групите се организират в училище, а при необходимост се привличат и външни специалисти.

10.5. Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности - по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист. Извършва се след наблюдение на детето или ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от насочване към занимания, съобразени с неговите интереси.

10.6. Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество) - осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа:

- индивидуалната подкрепа на ученика може да бъде осъществена от учител от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му страни и за цялостното му личностно развитие;

- класният ръководител на ученика организира осъществяването на индивидуалната подкрепа, за което информира родителя.

10.7. Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи - ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката:

- дейността в полза на училището или паралелката трябва да е съобразена с възрастовите особености и здравословното състояние на учениците и да не унижава тяхното достойнство;

- определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи, се осъществява по желание на ученика след избор на такива инициативи от училището.

10.8. Други дейности, определени в правилника за дейността.

За всички предприети дейности с децата или учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в

образователния процес и в институционалната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите им прояви се информира родителят, а за дейността по т. 10.6 се изисква и информираното му съгласие.

За дейностите по т. 10.3, 10.4, 10.5, 10.7 директорът на училището въз основа на доклади на учители или класни ръководители и резултати от образователния процес издава заповед за определяне на учениците и условията за провеждане на дейностите.

Родителят се информира за заповедта не по-късно от 7 дни преди началото на осъществяване на дейностите, както и за резултатите от изпълнението им.

Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите.

При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането на дейностите директорът писмено сигнализира дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето или ученика за предприемане на действия при необходимост при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ уведомява директора на детската градина или училището за предприетите действия по отношение на родителя в срок до 10 работни дни от предприемането им.

Дейностите се предприемат и се осъществяват независимо от предприетите действия по отношение на родителя.

11. Общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения (чл. 27 от Наредба за приобщаващото образование) се изразява във включване на отделни ученици в дейности, като:

11.1. Допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин или са се обучавали извън страната;

11.2. Консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Допълнителното обучение по т. 11.1 е насочено към ученици:

а) за които българският език не е майчин, или

б) които имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, заложили като прагова стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;

в) които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2);

г) за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора, а за учениците със специални образователни потребности и за учениците с изяви дарби - от екипа за подкрепа за личностно развитие на конкретния ученик.

Когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност от 60 до 120 учебни часа годишно за случаите в а) и б).

Допълнителното обучение по учебен предмет в случаите по а) и б) може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 80 учебни часа.

За провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година.

СТЪПКИ ПРИ ОБЩА ПОДКРЕПА

1. В началото на учебната година – определяне на координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в гимназията.

2. Информация от класните ръководители:

- за ученици от уязвими групи;
- за ученици с обучителни затруднения; • за ученици с проблемно поведение;
- даровити ученици.

3. Доклад от класния ръководител до директора . (Вх. №)

4. Заповед за формиране на екип на директора.

5. Работна среща на координатора с класния ръководител, учителите, които преподават на ученика и другите педагогически специалисти за събиране и обсъждане на информация и силните страни на ученика:

- становище от учител/учители за обучителните затруднения.

6. Предложение/доклад от координатора до директора. (Вх. №)

7. Заповед на директора за дейностите по общата подкрепа.

8. Класният ръководител информира родителя със заповедта (срещу подпис на протокола и плана до 7 дни, преди началото дейностите по обща подкрепа).

9. Родителят подписва информирано съгласие за дейностите по обща подкрепа (Приложение № 1 или приложение № 2).

10. Регулярни срещи за преглед на напредъка на ученика – по преценка на екипа.

11. Резултати:

- постигнати цели – описват се и се прекратява общата подкрепа;
- частично постигнати цели – кои са постигнати и кои не са и причините да не се постигнат – описват се; определят се нови дейности за мотивация върху поведението на детето/ученика;

• не са постигнати целите – описват се причините да не се постигнат и ученикът се насочва към оценка на индивидуалните потребности от ЕПЛР за предоставяне на допълнителна подкрепа.

12. Общата подкрепа продължава 3 месеца.

Консултациите и допълнителното обучение за преодоляване на образователни дефицити, в зависимост от конкретния случай, класа, техническите и технологичните възможности, ще се осъществяват присъствено и/или в електронна среда от дистанция.

На всички ученици се оказва и психологическа подкрепа, в т.ч. и от разстояние в електронна среда.

ПРОЦЕДУРА 2 ПРОЦЕДУРА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности. Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика, утвърден със заповед на директора на училището за конкретно дете или ученик по чл. 187, ал. 2 ЗПУО.

Оценката на индивидуалните потребности на дете или ученик е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране - силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

За извършването на оценката родителят представя следните документи:

1. заявление до директора;
2. статуси от проведени предварителни изследвания и консултации - психологични, логопедични, медицински, както и становище от специален педагог - при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето или ученика;
3. всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на ученика документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на ученика;
4. протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването - при ученици с хронични заболявания.

При извършването на оценката се вземат предвид и:

1. документите от личното образователно дело на ученика и материали от портфолиото на детето /ако има такова/;
2. други документи при необходимост по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика.

За извършването на оценката на индивидуалните потребности на ученици с изявени дарби родителят представя и документи, удостоверяващи постиженията, класиранията на призови места на децата и учениците и др.

Оценяването на индивидуалните потребности на ученик, който не владее български език, се извършва на езика, който ученикът владее най-добре, като при необходимост се ползва преводач, осигурен от родителя.

При необходимост, в случай че родителят не може да осигури преводач, съдействие за осигуряването му може да окаже регионалното управление на образованието.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика, чийто състав включва психолог, логопед, ресурсен учител, а при ученици с увреден слух или с нарушено зрение - и рехабилитатор на слуха и говора или учител на ученици с нарушено зрение, класният ръководител и учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се познавателно развитие, комуникативни умения, социални умения, физическо развитие, адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика, чийто състав включва психолог/педагогически съветник, класният ръководител и учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на ученика и неговата среда.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици с изявени дарби се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика, чийто състав включва класният ръководител и учителите, които преподават на ученика в училището, психолог/педагогически съветник, или от специалистите, които обучават или тренират ученика в център за подкрепа за личностно развитие, или в спортен клуб. Оценяват се конкретните области на изявените дарби и способности.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици с хронични заболявания се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика, чийто състав включва психолог/педагогически съветник, класният ръководител и учителите, които преподават на ученика в училището, медицинския специалист в здравния кабинет в сътрудничество с личния лекар на ученика. Оценява се здравословното състояние на ученика и влиянието му върху обучението.

При извършване на оценката може да участват и други специалисти извън посочените.

В случай че училището не може да осигури някой от специалистите, с изключение на психолога, както и когато за оценката на индивидуалните потребности на учениците са необходими и други специалисти, директорът може да изпрати заявление за осигуряването им от регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център, Център за подкрепа за личностно развитие, включително Център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;

- рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира от училището чрез план за подкрепа по чл. 187, ал. 3 ЗПУО, изготвен за ученик.

Родителят се запознава с плана за подкрепа на ученика, като му се предоставя копие от него при поискване и е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на ученика.

Работата с ученик по конкретен случай е метод, който цели гарантиране на индивидуален подход при предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика.

Работата по конкретен случай се основава на оценката на индивидуалните потребности и е насочена към учениците в риск, а в някои случаи, определени от екипа, и към учениците със специални образователни потребности и учениците с изявени дарби. Работата по конкретен случай се осъществява от екипа за подкрепа за личностно развитие при съгласуване и координиране на действията му с водещия на случая в отдела за закрила на детето.

Работата по конкретен случай включва:

1. формулиране на случая;
2. оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
3. определяне на цели и действия, насочени към детето или ученика;
4. изготвяне на план за подкрепа;
5. взаимодействие и работа с подкрепящата среда;
6. оценка на резултатите.

Психо-социалната рехабилитация е комплекс от дейности на екипа за подкрепа за личностно развитие за подпомагане на учениците със затруднения, увреждане или разстройство на тяхното психично здраве, а в някои случаи и на ученици с изявени дарби, за постигане на оптимално ниво на самостоятелност и за придобиване и прилагане на умения, необходими за пълноценното приобщаване в системата на предучилищното и училищното образование.

Предоставя се на отделен ученик въз основа на оценката на индивидуалните му потребности. Водещ на случая на ученика при предоставяне на психо-социалната рехабилитация е психологът/педагогическият съветник. Дейностите за психо-социална рехабилитация, както и тяхната продължителност се предоставят и изпълняват съгласно плана за подкрепа на детето или ученика.

Рехабилитацията на комуникативните нарушения е комплекс от дейности за подпомагане на ученици със затруднения, увреждане или разстройство на езика, говора, познавателните процеси и социалното поведение.

Предоставя се на всеки ученик с комуникативно нарушение въз основа на оценка от невропсихологично изследване и съобразно индивидуалните му потребности. Рехабилитацията на комуникативните нарушения се осъществява от логопед, а в някои случаи - и от психолог.

Дейностите за рехабилитация на комуникативните нарушения и продължителността им се определят в плана за подкрепа на детето или ученика.

Гимназията предоставя условия за равен достъп до образование за децата и учениците и чрез осигуряване на:

- достъпна архитектурна и физическа среда - входни и комуникационни пространства, помещения и пространства за общо ползване, санитарно-хигиенни и спомагателни помещения;
- достъпност на информацията и комуникацията - достъп до видовете средства за информация и комуникация (телефони, компютри, интернет и други); достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение и представянето им в достъпен формат; достъпна мултимедийна образователна среда;
- достъп до учебните програми и учебното съдържание - предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за осигуряване на непрекъснатост при прехода им през различните етапи и степени на образование, адаптиране на учебното съдържание съобразно индивидуалните потребности на учениците със специални образователни потребности;
- дидактически материали, методики и специалисти.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби включва:

- осигуряване на възможности за работа с ученик с изявени дарби по конкретен случай и за допълнителна индивидуална работа за развитие и надграждане на изявените дарби;
- осигуряване на възможности за ползване на подходяща физическа среда, обзавеждане, оборудване, материали и консумативи;
- осигуряване на квалифицирани специалисти за допълнителна подкрепа в съответната област - науки, технологии, изкуства, спорт;
- осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изяви - състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други;
- осигуряване на възможности за включване в програми и проекти, насочени към стимулиране на изявите и подобряване на постиженията на децата и учениците;
- провеждане на летни академии, тематични семинари, дискуссионни клубове и други;
- осигуряване на възможности за издаване на специализирана литература с практическа и теоретическа насоченост, включително разработки на ученици;
- сътрудничество с висши училища, културни институции и Българската академия на науките за подкрепа на даровити деца и ученици;
- морални и материални награди за отличен успех или при достигане на призови места на национални и международни олимпиади и състезания.

Допълнителна подкрепа се предоставя на ученици с трайни способности и постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, класирани на

първите три места на общински, национални и международни изяви с конкурсен характер през предходната година.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие на ученици с изявени дарби се определя от екипа за подкрепа за личностно развитие по предложение на учителя, който преподава на ученика по съответния учебен предмет, или на специалист в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и се осъществява съгласно план за подкрепа, в който се определя и броят на часовете за допълнителна индивидуална работа.

Училището осъществява подкрепа за личностно развитие на ученици за успешен преход между отделните етапи и степени на образование или между институциите в системата на училищното образование.

СТЪПКИ ПРИ ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА:

1. Инициатива на учител и/или друг специалист, родител или координатор на училището.

2. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището се създава със заповед на директора за конкретен ученик - със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.

В състава на екипа задължително участват психолог/педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да участва ресурсен учител, както и други специалисти според индивидуалните потребности на ученика. В екипа може да се включват представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Екипът се ръководи от определения със заповедта на директора специалист от екипа - координатор при организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в Гимназията.

В работата на екипа на ученика участва родителят, а при необходимост и представител от съответния Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и/или от Центъра за подкрепа за личностно развитие.

Екипът провежда общи срещи не по-малко от три пъти през учебната година - в началото на учебната година и в края на първия и на втория учебен срок. Родителят се запознава с датите на срещите. При възникнала необходимост заседание може да се провежда и извънредно. Ръководителят на екипа отправя покана за участие на родителя преди провеждането на извънредното заседание с писмо, по имейл или в телефонен разговор.

Задължителните три заседания са редовни, когато на тях присъстват всички членове на екипа. Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината членове на екипа. Заседанията, които се провеждат извън определените три заседания, са редовни, когато на тях присъстват поне половината от членовете на екипа. Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината от присъстващите членове на екипа в конкретното заседание. За всяко заседание на екипа за подкрепа за личностно развитие се води протокол в хартиен или електронен вид, подписан от лицето, водещо протокола, и от психолога и/или педагогическия съветник.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, се извършва в срок до 3 месеца от началото на учебната година, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците с изявени дарби, в риск и с хронични заболявания се извършва съобразно спецификата на всеки отделен случай, но не по-късно от 3 месеца от установяване на потребността от извършване на оценка.

Оценка на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, може да се извършва и по всяко друго време през учебната година, ако се установи потребност от такава оценка, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни и се извършва в срок до 3 месеца от установяването на потребността.

Оценката на учениците се извършва индивидуално от всеки специалист в екипа при отчитане на силните страни и възможностите за участие в образователния процес на ученика.

Оценката на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците е функционална и се извършва съгласно Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика. Родителят писмено изразява в картата за оценка съгласието или несъгласието си с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика. Картата за оценка е неразделна част от личното образователно дело на ученика в националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) и се предава заедно с останалите негови документи при прехода му от една институция в друга в системата на предучилищното и училищното образование.

На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.

При несъгласие на родителя с оценката на индивидуалните потребности на ученика със специални образователни потребности, извършена в училището, той може да подаде заявление до директора на съответния Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование за организиране на повторна оценка на индивидуалните потребности на ученика в 14-дневен срок от извършването на оценката от екипа за подкрепа за личностно развитие. Родителят посочва в заявлението мотивите за несъгласието си с оценката на индивидуалните потребности на ученика със специални образователни потребности.

В случаите на несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, независимо че въз основа на оценките на индивидуалните потребности е установена такава необходимост, и за предотвратяване на риска от отпадане от образование директорът писмено уведомява дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика с цел осигуряване на неговия най-добър интерес.

Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ в срок до 10 работни дни от получаването на уведомлението писмено информира директора на училището за предприетите действия.

В случаите на несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие училището задължително организира предоставянето на дейности за обща подкрепа за личностно развитие на ученика.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици, за които има индикации, че са деца или ученици в риск, включва оценяване на рисковите фактори за развитието на ученика.

Оценяват се:

- история на здравословното състояние на ученика;
- неблагоприятни условия в средата/ситуацията на ученика;
- стресови събития в живота на ученика;
- демографски фактори, оказващи влияние на развитието на ученика. Елементите

на оценката включват:

- индивидуални фактори в развитието - използва се Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика; отчита се и разбирането на ученика за проблема;

- фактори в средата на ученика - отчитат се загубите и травматичните събития или събитията с негативно влияние върху развитието и обучението на ученика;

- подкрепяща среда - отчитат се обкръжението на ученика, общността в училището, формирането на приятелства, участието в занимания по интереси и други.

За извършването на оценката на индивидуалните потребности на учениците, които проявяват способности в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и имат постижения, надвишаващи постиженията на техните връстници, се използва информация, предоставена от учители, родители, ученици или получена след изяви на ученика.

В случай че ученици с изявени дарби имат затруднения в обучението по един или повече учебни предмети, на тях може да им бъде извършена оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за преодоляване на обучителните трудности. Оценката се извършва съгласно Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.

Картата за оценка на индивидуалните потребности съдържа следните компоненти:

- оценка на функционирането на ученика;
- становище на екипа, извършил оценката на индивидуалните потребности, за необходимите ресурси за допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика;
- определяне на спецификата на допълнителната подкрепа;
- препоръка за ползване на други услуги, включително и на социални услуги, или за включване в други занимания.

Елементите на оценката включват:

- общ здравен статус на ученика, физическо развитие;

- емоционално и социално развитие (отношения с връстници, отношения с възрастни, социално приемливо поведение, самооценка, ниво на независимост, поведение, съответно на възрастта, риск от нараняване, хиперактивност и др.);

- познавателно развитие (памет, внимание, мислене, интелект);

- езиково и говорно развитие и комуникативни умения;

- обучение (постижения в образователния процес, обучение по учебни програми по общообразователни учебни предмети, обучение по учебни програми по учебни предмети за професионално образование и обучение и др.);

- семейни отношения (контакт с родителите или други членове от семейството, честота на контактите, качество на контактите, основни грижи и закрила, емоционална връзка и стабилност на отношенията в семейството, родителски стил на възпитание);

- социална среда (семејна история, разширено семейство, жилищни условия, социални характеристики и ресурси на средата).

На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.

При несъгласие на родителя с оценката на индивидуалните потребности на ученика със СОП, той може да подаде заявление до директора на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование за организиране на повторна оценка на индивидуалните потребности на ученика в 14-дневен срок от извършването на оценката от ЕПЛР.

В случаите на несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, независимо че въз основа на оценката на индивидуалните потребности е установена такава необходимост, и за предотвратяване на риска от отпадане от училище, директорът писмено уведомява отдела за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на ученика.

Директорът изпраща копие от протокола с оценката и решението на ЕПЛР за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика със СОП в регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в 7-дневен срок от извършването на оценката за одобряване.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици, за които има индикации, че са в риск, включва оценяване на рисковите фактори за развитието на детето/ученика.

Оценяват се:

- история на здравословното състояние на ученика;
- неблагоприятни условия в средата/ситуацията на ученика;
- стресови събития в живота на ученика;
- демографски фактори, оказващи влияние на развитието на ученика.

Елементи на оценката включват:

- индивидуални фактори в развитието – използва се Картата за оценка на индивидуалните потребности на ученика; отчита се и неговото разбиране за проблема;

- фактори в средата – отчитат се загубите и травматичните събития или събитията с негативно влияние върху развитието и обучението на ученика;

- подкрепяща среда – отчитат се обкръжението на ученика, общността в училище, формирането на приятелства, участие в занимания по интереси и други.

3. Изготвяне на план за подкрепа на ученика.

Планът за подкрепа включва:

- целите, задачите и конкретните дейности за допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес и в дейността на училището;
- определяне на вида и формата на обучение;
- определяне на вида на допълнителната подкрепа и на конкретния срок за предоставянето ѝ;
- определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на ученика;
- определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика;
- определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
- определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
- описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя при предоставянето на допълнителната подкрепа;
- описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- определяне на часовете за ресурсно подпомагане – за дете/ученик със СОП.

4. Предоставяне на допълнителна подкрепа.

Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на ученика се предоставя за определено време в процеса на предучилищното и училищното образование, като:

- за ученици със СОП обхваща период от минимум 1 учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;
- за ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в училище в сътрудничество с отделите за закрила на детето;
- за ученици с изяви дарби обхваща период от минимум една учебна година;
- за ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на ученика. При необходимост срокът ѝ се удължава в зависимост от здравословното състояние на ученика.

Дългосрочна е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на ученика в училище.

5. Проследяване на напредъка.

Напредъка в развитието на ученика се проследява на 2 пъти през учебната година и при необходимост се внасят промени в плана за подкрепа и в индивидуалните учебни програми след информирано писмено съгласие на родителя.

Настоящата процедура е неразделна част от Правилника за дейността на училището, приета на заседание на педагогическия съвет с протокол № 11/12.09.2025 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ

ОТ

(трите имена на родител, попечител, настойник)

родител/попечител/настойник на

(трите имена на ученика/ученичката)

от клас на Професионална гимназия по икономика, търговия и услуги, гр. Ловеч

за учебната 20..... / 20..... година

ДЕКЛАРИРАМ,

1. че съм информиран/а за всички предприети дейности за преодоляване на проблемното поведение на сина ми/ дъщеря ми от сформирания екип от педагогически специалисти на образователната институция, съгласно заповед №..... на директора на гимназията;

2. че съм длъжен/на да съдействам и да подпомагам учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на предприетите дейности. Моля, удостоверете получаването на тази информация. Мнение:

.....

(изпишете **съгласен/ несъгласен**)

(При отказ от Ваша страна да изразите съгласие, да окажете съдействие за реализиране на дейностите за преодоляване на проблемното поведение на ученика и справяне със затрудненията му при приобщаването в училищната среда, директорът на училището има право да уведоми отдела за закрила на детето по местоживееене.)

Дата:

Декларатор:

(име, презиме, фамилия)

.....

(подпис)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ

ОТ

(трите имена на родител, попечител, настойник)

родител/попечител/настойник на

(трите имена на ученика/ученичката)

от клас на Професионална гимназия по икономика, търговия и услуги, гр. Ловеч

за учебната 20..... / 20..... година

ДЕКЛАРИРАМ,

1. че съм информиран/а за всички предприети дейности за преодоляване на обучителните затруднения на сина ми/ дъщеря ми от сформирания екип от педагогически специалисти на образователната институция, съгласно заповед №

..... на директора на гимназията;

2. че съм длъжен/на да съдействам и да подпомагам учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на предприетите дейности. Моля, удостоверете получаването на тази информация. Мнение:

.....

(изпишете **съгласен/ несъгласен**)

Дата:

Декларатор:

(име, презиме, фамилия)

.....

(подпис)